Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 163 (663) ♦ Вівторок, 31 серпня 1993 року ♦ Ціна 40 крб.

ОБЕРЕЖНО! ДІТИ ЙДУТЬ ДО ШКОЛИ!

Осінь — пора поетів, хліборобів і вчителів. Одні увічнюють її в образах, інші — підраховують вирощене, треті з 1 вересня лишень виходять на свою ниву... Осінь — пора перестороги. На дорогах знову замаячать призабуті на час літніх канікул дорожні знаки: «Обережно! Діти», «Обережно! Діти йдуть до школи».

Є в цих окликах щось щемливо-прохальне, суть якого здатні зрозуміти хіба що батьки. Особливо ж тоді, коли приходить пора «відводити дитину» до першого класу. Хтозна, що сьогодні легше: вступити до омріяного університету чи відшукати омріяну школу. Ліцеїв, гімназій, коледжів багато, а от знайти добре серце, чуйну душу... Я не знаю, в чому феномен київської школи-гімназії №48, але конкурс до цьогорічного першого класу міг би позмагатися з конкурсом до Інституту міжнародних відносин.

Переступивши напередодні нового навчального року поріг цієї школи, одразу відчуваєш: люди, які так обжили сіру будівлю в стилі «соцреалізму», мають чималі гроші. Але смак також мають. Пензель професійного художника перетворив коридори із зелено-синіми панелями на витвір мистецтва. У такому ж витонченому стилі оспоряджені й кабінети.

Гроші тут справді не найбільша проблема: школа- гімназія зуміла зберегти стару дружбу з шефами: виробничими об'єднаннями «Київелектрозв'язок», «Київенергоналадка», асоціацією «Укрконсервмолоко»... А смак від... «панства». Три роки в цьому навчальному закладі нового типу поглиблено вивчають польську й англійську мови (до речі, квартал, де розміщена школа, колись називався Польський). Завдяки гарним контактам з посольством Республіки Польща в Україні тут немає проблем з підручниками, вчителі мають можливість їздити на перекваліфікацію до Лодзі, діти — до польських друзів практикувати свою розмовну мову...

«Пані Наталю», «Пане Володимире» — такі звертання звичні і серед дітей, і серед учителів. Навчання тут безплатне. Обіди — також... Школа-гімназія, до речі, стала улюбленою і для дітей співробітників посольства Республіки Польща — вони навчаються тут у другу зміну.

Осінь. Наші діти знову йдуть до школи.

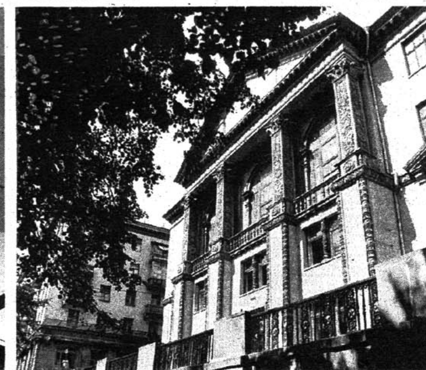
Нехай же щастить їм на цьому шляху!

Катерина КІНДРАСЬ.

На знімках: директор школи-гімназії №48 М. Босенко; клас української мови та літератури; загальний вигляд; вчителька 1-го класу Н. Макіна готує кабінет до 1 вересня.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Продиктовано в номер

До Днів Скорботи і Пам'яті

Листи, скарги, прохання — остання мольба про крихітку хліба — не для себе, для дитини... А поруч фотографії, на котрих зображено, як зустрічають Косіора пишним короваєм хліба, як урочисто і «радісно» простують на пункти хлібоздачі валки з добротним зерном. Про тих же, хто в цей час конав з голоду, ми довідаємося лише через 50 років, адже всі ці документи і матеріали зберігалися в таємничих партійних та державних архівних схронах під грифом «таємно».

З нагоди відзначення сумної річниці — 60-річчя голодомору, в «Українському домі» буде розгорнуто велику експозицію нових архівних документів про цю страшну трагедію. Виставку підготовлено зусиллями працівників державної архівної служби України, які ведуть велику дослідницьку роботу, вважаючи своїм громадянським та професійним обов'язком зібрати, зберегти та оприлюднити документи і матеріали однієї з найстрашніших сторінок нашої історії. Про це йшлося на прес-конференції, організованій Головним архівним управлінням при Кабінеті Міністрів України.

Натискати на газ можна по-різному

27 серпня на центральній диспетчерській ВО «Укргазпром» склалась обстановка майже панічна. З нуля годин недопоставка газу з Росії досягла позначки 147 мільйонів куб. м. Інакше кажучи, 70 відсотків обсягів (224 млн. куб. м. на добу), передбаченого контрактними зобов'язаннями, або понад 95 відсотків обсягу, що надходив останнім часом. За станом на 26 серпня газовий борг України, за розрахунками "Укргазпрому», становив 730 мільярдів російських рублів. Голова Держкомітету України по нафті і газу Михайло Ковалко негайно вилетів до Москви...

Ласкаво просимо...з жорсткими зобов'язаннями

Збереження єдиного економічного простору з вільним рухом товарів,послуг, капіталів, узгодження грошово-кредитної системи, а також бюджетної, зовнішньоекономічної та валютної політики — такі заходи передбачені проектом договору про створення економічного союзу. Документ цей підготовлений координаційно-консультативним комітетом СНД. Він має бути представлений для підписання на московській зустрічі глав держав та урядів співдружності 7 вересня.

У проекті також зазначено, що договірні сторони користуватимуться спочатку мультивалютною фінансовою системою, базованою на рублі. З часом передбачається перехід до моновалютної системи, тобто до єдиної грошової одиниці.

Економічний союз розраховано на всі держави СНД. Втім, як заявив російський віце-прем'єр О.Шохін, остаточно кількість учасників залежатиме від бажання членів співдружності взяти на себе жорсткі зобов'язання щодо узгодження економічної політики.

Почали з перемоги

Перший матч у своїй історії на рівні національних збірних українські легкоатлети провели на Республіканському стадіоні в Києві. Їхніми суперниками були спортсмени Англії. Приємно, що господарі здобули переконливу перемогу в цій зустрічі — 227:174. До речі, до програми матчу входило 38 видів. Суперечка у чоловіків завершилася успіхом українців — 114:96. І у жінок сильнішими були українські легкоатлетки — 113:78.

У складі збірної України виступало 16 атлетів, які нещодавно брали участь у чемпіонаті світу в Штутгарті.

Вінки на воді

До берегів Новоросійська, де 7 років тому загинув «Адмирал Нахимов», з Одеси в скорботний рейс пішло судно «Академик Сергей Королев». На його борту родичі загиблих, а також понад 80 моряків з «Адмирала Нахимова», що залишилися в живих. Сьогодні вони спустять на воду в місці катастрофи вінки з живих квітів.

Парламентська хроніка

П'ЯТИРІЧКУ — ЗА ЧОТИРИ РОКИ!

Денне і вечірнє засідання 27 серпня

За годину перерви народні депутати мали можливість обговорити п'ять проектів постанов щодо референдуму, підготовлених парламентськими групами, фракціями та Президією Верховної Ради. Проте жоден з них (як і з додатково запропонованих під час денного засідання не набрав потрібної кількості голосів. Можливо, тут відіграв свою роль надто широкий діапазон поглядів на предмет дискусії.

Олександр Чародєєв: «Донецька делегація твердо впевнена, що відміняти референдум не можна... Можна погодитись на перенесення терміну його проведення на місяць чи два...»

Андрій Мостиський: «Серед тих проектів, які роздані депутатам, я вважаю, що найгіршим є проект Президії Верховної Ради. Бо, по суті, він ще більше поглиблює і загострює проблеми, які є сьогодні в суспільстві. Ми повинні призначити нові вибори і до місцевих органів, і до Верховної Ради...»

Борис Олійник: «Ви не відчуваєте, що хтось нас веде, що комусь третьому вигідно перетворити нас із політичних супротивників на ворогів, а тим часом потихеньку підрубувати нашу таку хитку суверенність? Не запідозрюймо один одного в якихось політичних вигодах від того, буде референдум, будуть дострокові вибори чи ні. Ніхто нічого не виграв. Оскільки виграв третій. Уже виграв...»

Тривожні слова останнього промовця, хоч і були сприйняті з особливою увагою, проте на сумління народних обранців особливо не вплинули — голосування за проект постанови «Про постанову Верховної Ради України від 17 червня 1993 року «Про проведення Всеукраїнського референдуму про довіру (недовіру) Президенту, Верховній Раді України» дало нульовий результат. Проте коло дискусійних проблем звузилося. Наприклад, депутати, нарешті, визначилися, що «варіюються» дві проблеми: скасування Постанови про референдум, тобто перенесення його термінів, і дострокові вибори. А єдиним питанням, яке було розв'язане однозначно без довгих дискусій, стала пропозиція Сергія Головатого про скорочення повноважень Рад усіх рівнів з п'яти років до чотирьох. «Термін п'ять років ми приймали як еталон тоді, коли в нас були п'ятирічки», — кинув хтось репліку. Правда, про те, що в минулі часи ми теж нерідко проходили п'ятирічку за чотири роки, додати не наважився.

Президент України також запропонував скоротити президентський строк повноважень до чотирьох років.

Вечірнє засідання розпочалося з ще однієї розгадки безпідставної дводенної роботи сесійного залу. Голова Верховної Ради Іван Плющ, проаналізувавши в перерві результати попереднього поіменного голосування, зауважив: деякі депутати, котрі в даний момент перебувають далеко від Києва, стоять у списку, як такі, що... проголосували. «Це вже, знаєте, дечим попахує...», — прокоментував своє «розслідування» Іван Степанович, забуваючи, що цим «попахує» вже не перший раз і навіть не перший рік. А тим часом площу перед Верховною Радою заповнювали учасники II конгресу Федерації профспілок України. Обурені позицією народних депутатів, зокрема тих, хто виступає проти дострокових виборів Верховної Ради, вони звернулися з заявою, під якою підписалось понад 200 осіб, до парламенту. Проте зал залишався незворушним, слово лідеру профспілок О. Стояну вирішили не давати, оскільки діалог з учасниками конгресу не передбачений... регламентом засідання. І це також дечим «попахує». Тим паче, що ціни «не чекають, вони вже йдуть», — приголомшив сесійний зал новиною Прем'єр Л. Кучма і запропонував розглянути питання соціального захисту. Черговим «хлопчиком для биття» Кабінет міністрів виставив міністра праці М. Каскевича, який запропонував кілька варіантів соціального захисту на новій межі бідності. Оскільки дискусія довкола доповіді розгорнулася вже після вісімнадцятої години у п'ятницю, а, за традицією, в людей розумової праці субота — день вихідний, Верховна Рада більшістю голосів прийняла Постанову «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсій за віком».

Правда, депутат В. Яворівський вніс невелике уточнення в постановку обговорюваного питання: слід читати не «соціальний захист», а «ще один соціальний напад». Так що, захищаймося...

Катерина КІНДРАСЬ.

З ВИСТУПУ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ Л. М. КРАВЧУКА

НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ 26 СЕРПНЯ 1993 РОКУ

Шановні народні депутати!

Як відомо, після прийняття 17 червня цього року Верховною Радою України постанови «Про проведення всеукраїнського референдуму щодо довір'я (недовір'я) Президенту, Верховній Раді України» я надіслав зауваження до неї. Це випливало з конституційного статусу Президента, зокрема, з п. 1 статті 114—5 діючої Конституції, згідно якого Президент виступає гарантом додержання Конституції і законів України.

Наголошую на тому, що за додержання Конституції і законів України несуть відповідальність Президент і Верховна Рада. І ніякі команди: ні Президента, ні Верховної Ради, ні Кабінету міністрів за це відповідальності не несуть. В історичному аспекті буде означена лише наша відповідальність.

Хочу нагадати, що можна приймати рішення будь-якого характеру. Проте, якщо у Конституції і в законі визначений порядок призначення проведення референдумів, то нам зовсім немає потреби порушувати Конституцію і закон про референдум. Або — внести відповідні зміни до Конституції і до закону про референдум. Ми вже маємо поставити крапку на цьому, тобто діяти відповідно до Конституції і закону.

Хочу наголосити на тому, що проти референдуму я ніколи не виступав і не виступаю. Як я можу виступати проти референдуму, коли я його не призначаю. Якщо він призначений за Конституцією, зібрані відповідні підписи людей, а Верховна Рада прийняла відповідне рішення, тоді я повністю підпорядковуюсь цьому рішенню. Я хочу, щоб це знали, тому що знову-таки хочуть перевести стрілки на Президента, що він, мовляв, боїться і хоче відвести цей референдум. Це перше.

Друге. Я також за те, щоб на референдумі визначитись з принципових питань конституційного ладу. То скажіть, будь ласка, чи може дорадчий референдум, опитування визначити питання про конституційний лад і про інші речі, які стосуються державного устрою України тощо? Не може, для чого ж тут знову ж таки обдурювати самих себе. Тобто, якщо ми хочемо провести все у відповідності з Конституцією і законом, давайте проведемо.

Третє. Я не був ініціатором референдуму та документу, який прийняла Верховна Рада. Я не збираюсь давати політичну оцінку цьому документу. Поява його зрозуміла тим, що вона була обумовлена компромісним варіантом вирішення досить складної, кризової соціально-політичної ситуації, що склалася в Україні. Але коли це сталося, я вніс пропозицію, щоб не висловлювати одночасно своє ставлення і до Верховної Ради і до Президента. Справа в даному разі не у прізвищах Президента, думаю, що і не у прізвищах депутатів. Мова йде про Україну.

Я тоді вніс таку пропозицію: давайте проведемо вибори парламенту; референдум щодо Президента проводиться у відповідності з Конституцією. Якщо референдумом буде прийнято рішення про дострокове припинення повноважень Президента, він сходить з політичної арени, а Верховна Рада працює. А коли це буде в один день, і комусь цього дуже хочеться, ось тоді і почнуться політичні пристрасті, тоді почнеться справжня політична гра. А ця гра може призвести до важких наслідків і заложником, знову ж таки, стане народ, стане Україна.

Ось чим це було обумовлене, з чого я виходив, а не з того, що хтось хоче уникнути, або відійти від референдуму.

Але якщо взяти тепер матеріали, які тут аналізувалися головами комісій, то з них видно одне. В цих матеріалах акцентується увага на суперечливій постанові питань при проведенні дорадчого опитування. Це ж правда? Правда.

І в світовій практиці такі питання, як довіра до всенародно обраних депутатів, не може виноситись на факультативний референдум. Так само і щодо Президента. Воно не тільки не коректно, воно просто неправомірне з точки зору Конституції. Так, з народом радяться. І в законі це передбачається, але з яких питань? У відповідних статтях все чітко позначено.

Для чого нам, я задаю запитання, порушувати Конституцію і закони? Адже історичний досвід, історична практика всього світу свідчить, що якщо ми зробимо один крок в порушенні, то наші наступники зроблять ще один, а потім почнеться ланцюгова реакція, знову беззаконня, знову те, що вже пережили. Ну так давайте не відступати від Конституції і закону.

Я підтримую тезу про обговорення і винесення на референдум конституційних питань. Як відомо, Конституційна Комісія винесла проект Конституції на Верховну Раду. Його потрібно обговорювати. Давайте визначимося щодо державного устрою, державного правління. Якщо Верховна Рада не зможе прийняти рішення, нехай народ скаже, що нам потрібна, наприклад, парламентська республіка. І в той день, коли народ проголосує за парламентську республіку, посаду, статус Президента перестануть існувати. В чому тут є проблема, якщо стати на конституційний, законний шлях?

Тому я пропоную, шановні народні депутати, без пристрастей, без якихось намірів давайте станемо на шлях конституційний і приймемо відповідні постанови і рішення, які будуть відповідати Конституції, прийнятому нами Закону про всеукраїнський і місцевий референдуми. Тому, що є два варіанти: або стати на цей конституційний шлях, який є, або внести зміни до Конституції, закону про референдум. Іншого я не бачу.

Якщо Верховна Рада зараз готова переглянути Конституцію, закон про референдуми і внести ті пропозиції, які тут обговорюються, такий шлях також можливий. Але все одно, так чи інакше, від Конституції і від закону відходити — це є дуже небезпечна річ для правової, демократичної держави. І всю відповідальність, я підкреслюю, за це, буде нести Президент і Верховна Рада. Ніхто інший.

Є ще одна річ. Якщо взяти підсумок за той час, який пройшов після прийняття Верховною Радою постанови про проведення референдуму, майже всі без винятку політичні партії, громадські організації, як би ми їх не оцінювали, висловлюються проти цього референдуму. Не проти референдуму взагалі, а проти цього референдуму, який не дасть відповідних юридичних і правових наслідків. Адже після цього, коли буде висловлено недовір'я, скажімо, Президентові, Верховна Рада має прийняти рішення про дострокові вибори Президента. Я задаю конкретне запитання. На базі яких законів Верховна Рада може прийняти таке рішення? Їх просто немає.

Значить, знову ж таки, заганяємо питання в глухий кут. Ми ж це знаємо. Для чого ми робимо вигляд, що не знаємо, або слухаємо людей, які свідомо нас штовхають на порушення Конституції і законів? Тобто, то речі надто серйозні, щоб до них ставитися так легковажно.

Тут роздаються також голоси щодо відставки Президента. Так, дійсно, в Конституції передбачено зміщення з посади Президента Верховною Радою за висновком Конституційного суду, якщо Президент порушує закони і Конституцію. Але це треба робити, знову ж таки, за Конституцією. Це, по-перше.

А, по-друге, ми не можемо утворювати правовий і політичний вакуум, вакуум влади. Тобто, треба діяти послідовно, щоб ми знали, що є народ, є держава, і вони кимось мають захищатись.

А потім ще про одну річ треба сказати. Я проти того, щоб так легковажно ставитися до тих людей, які обиралися народом. Одна справа — відставка призначених людей, це треба знати. Є чиновники призначені, а є всенародно обрані особи. Тому неможливо змішувати все, ставити на один щабель і виходити на один рівень. З цього вже сміються в усьому світі, що в нас кожен пнеться стати на рівень всенародно обраного. Ми ж не можемо цього допустити, якщо ми дійсно правова держава, якщо ми дійсно поважаємо закони, Конституцію і порядок, який існує в країні.

Тому я хочу сказати, що слід розрізняти відставку, як міру відповідальності вибраної всенародно або в окрузі особи і призначеного державного службовця. Це зовсім інші речі.

Якщо і буде негативне ставлення до Президента чи до депутата в окрузі, чи до Верховної Ради, якщо це буде прийнято на основі Конституції, я сподіваюсь, ніхто: ні Президент, ні жоден депутат не зможе тоді сказати, що він, бачите, не хоче йти за волею народу. Є волевиявлення, а це волевиявлення має бути законним і конституційним.

Тому я звертаюсь до народних депутатів з проханням відкинути ці всі пристрасті, все ж таки взяти до уваги головне, стержневе, принципове питання. Є держава, є Україна, її треба берегти.

Зрозуміло, що є підстави до невдоволення, коли народ зубожіє, коли економіка падає, коли галопує інфляція, коли ми не бачимо якихось реальних кроків поліпшення життя народу, то це зрозуміло, невдоволення є. Але хто може сказати, що сьогодні Верховна Рада нелегітимна, або Президент нелегітимно обраний. Цього ніхто не може сказати. То для чого тоді порушувати саму легітимність і Конституцію? Слід поставити все це у законне русло і перейти до обрання таким чином, щоб не порушувати ані Конституцію, ані закони.

При всіх можливих варіантах, які може прийняти Верховна Рада, я дуже хотів би, щоб відповідні рішення приймались і грунтувались на Конституції, на законах. Це шлях до миру, злагоди, цивілізованості.

Україна сьогодні дійсно в складній ситуації і внутрішній, і не менш складній зовнішній. Тому з урахуванням всього цього я звертаюсь до шахтарів, щоб вони також зрозуміли: мова не йде про те, що хтось хоче утриматись при владі. Мова не йде про те, що хтось хоче когось обдурити. Мова йде про те, щоб вирішити все на законних підставах. До цього я вас і закликаю.

(Укрінформ).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ДЕНЬ ПРАЦІВНИКА ЛІСУ

На підтримку ініціативи працівників лісового господарства, лісової, деревообробної та целюлозно-паперової промисловості України **постановляю:**

Установити в Україні професійне свято працівників лісового господарства, лісової, деревообробної та целюлозно-паперової промисловості — День працівника лісу, яке відзначати щорічно у третю неділю вересня.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
28 серпня 1993 року
№ 356/93

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Установити з 1 вересня 1993 року мінімальну заробітну плату у розмірі 20 тис. крб. на місяць і мінімальну пенсію за віком у розмірі 40 тис. крб. на місяць.

Розмір мінімальної заробітної плати використовувати як розрахунковий для визначення тарифних ставок, посадових окладів, допомоги, пільг і компенсацій.

2. Кабінету міністрів України:

з метою компенсації підвищення роздрібних цін на хліб і хлібопродукти та плати на утримання житла установити додаткові грошові виплати і визначити порядок проведення їх для різних верств населення;

визначити, виходячи з нових рівнів мінімальної заробітної плати і пенсії, розміри соціальних виплат (сім'ям з дітьми, по безробіттю, тимчасовій непрацездатності тощо), стипендій студентам вузів, аспірантам, докторантам, учням професійних навчально-виховних закладів, цільової грошової допомоги непрацездатним громадянам з мінімальними доходами;

переглянути неоподаткований мінімум доходів громадян та ставки прогресивного оподаткування;

визначити порядок перерахунку державних пенсій, призначених до введення нового розміру мінімальної пенсії за віком, передбаченого пунктом 1 цієї Постанови, та джерела покриття цих витрат;

скоригувати порядок регулювання фонду споживання підприємств, установ і організацій у 1993 році.

3. Визнати такою, що втратила чинність з 1 вересня 1993 року, Постанову Верховної Ради України від 1 червня 1993 р. № 3243-XII «Про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 28, ст. 297).

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
27 серпня 1993 року

Загін не помітив утрати бійця

Про свій намір подати у відставку вслід за віце-прем'єром Віктором Пинзеником сповістив заступник міністра економіки Сергій Терьохін. За його словами, він повністю поділяє позицію Віктора Пинзеника щодо урядової кризи, яку спричинили «кухарки з дипломами колишньої ВПШ і посадами заступників директорів підприємств з економіки», яких закликав під свої знамена прем'єр Леонід Кучма.

На думку Сергія Терьохіна, відколи уряд завершив свою декретотворчість, жоден законодавчий акт не приймався на користь макроекономічної політики. Щодо відставки колишнього свого шефа Сергій Терьохін висловив припущення, що Віктор Пинзеник втомився плисти проти течії, доводячи, що директорам підприємств сьогодні треба працювати по-новому, що «рішення щодо позаринкового розподілу кредитних ресурсів і фіксації валютного курсу обдирає Україну, як липку, і вбиває її експорт».

Віце-прем'єр Віктор Пинзеник цього ж дня заявив: йому нічого додати до того, що він повідомив на прес-конференції минулої суботи, а от свої особисті пропозиції щодо виходу з нинішньої урядової кризи і України взагалі він пообіцяв обнародувати у «Голосі України».

Як стало відомо з добре поінформованих джерел, заяву про відставку має намір написати і віце-прем'єр з гуманітарних питань Микола Жулинський.

Космічна орбіта України

Зростає авторитет України як держави, що має неабиякий потенціал для міжнародного співробітництва по освоєнню космосу. Світова громадськість широко поінформована, зокрема під час останньої сесії Комітету по використанню космічного простору в мирних цілях, що проходила у Нью-Йорку, про готовність нашої країни брати участь у таких сферах, як зв'язок і телекомунікація, навігація, геодезія і картографія, метеорологія, екологічний моніторинг, дослідження природних ресурсів тощо. Зокрема, значний інтерес у представників Американського національного космічного агентства викликали українські пропозиції щодо спільного використання стратегічних ракет СС-19 і СС-24, що дисльковані на території України, для виведення у космос вантажів мирного призначення, розробки та розвитку авіаційних космічних комплексів на базі широкофюзеляжних літаків типу «Мрія», використання українських науково-дослідних суден, забезпечених унікальним сучасним обладнанням для управління космічними апаратами, спільної розробки та розвитку систем супутникового зв'язку.

Вже зроблені й перші вагомі кроки щодо реалізації деяких з цих пріоритетних напрямів співробітництва. Так, у липні Національним космічним агентством України підписано контракт з провідною ракетно-космічною фірмою США «Мартін Марієтта» в галузі інформаційного обміну. Цей контракт передує підписанню довгострокового договору про співробітництво між цією фірмою та підприємствами космічної галузі України. У серпні ж підписано угоду з франко-англійською фірмою «Матра Марконі Спейс» про розробку супутникової системи зв'язку в Україні.

Космічна орбіта України набирає висоти.

Прес-служба Кабінету міністрів України — Укрінформ.

ГАЗ, ВУГІЛЛЯ І КОНТРОЛЬ

Сьогодні, коли значно зросли ціни на газ, котельні переводять з газу на мазут і вугілля. Така тенденція є і в зарубіжних країнах. Франція, наприклад, найближчими роками збирається перевести на вугілля 70 відсотків своїх електростанцій, США — понад 60.

Але ж і кам'яне вугілля — цінна сировина для хімічної промисловості. Та й покладів його в Україні не так багато. Ось чому постає питання про збільшення частки бурого вугілля в енергетичному балансі республіки. Доцільно, було б не просто спалювати вугілля, а з продуктів його сухої перегонки виробляти синтетичне пальне, як це свого часу робили німці. Вони перед війною здали в експлуатацію 140 реторт, які майже повністю забезпечили пальним німецьку армію.

Апарати ці нескладні, технологія відома, бурого вугілля у нас вистачає. На нашу думку, Україні потрібен науково-конструкторський центр, який взявся б за проектування і виготовлення реторт. Для цього йому доцільно передати на умовах конверсії військовий завод, не завантажений нині замовленням.

На такому експериментальному виробництві можна було б також розробити проекти, а потім виготовляти дослідні зразки сучасних вітрогенераторів. Могло б воно працювати і в галузі геотермальної енергетики. Чимало покладів підземного тепла виявлено, наприклад, на Закарпатті. Але в республіці немає організації, яка розробила б технологію його використання, взяла на себе буріння експериментальних свердловин, будівництво ГеоТЕЦ тощо.

Ніхто не заперечуватиме, що берегти тепло — означає заощаджувати пальне. Проте важко знайти підприємство, на якому не випускають у повітря відпрацьовану пару. Величезні втрати енергії і в тепломережах. За нормативного терміну 20 років труби починають текти вже через сім-вісім. На жаль, ми вже звикли до халтурної роботи будівельників.

Великих втрат тепла могло й не бути, якби в Україні був контрольний орган, який дбав би про раціональне використання кожної калорії і відключав від газової мережі споживачів, що розтринькують дорогоцінне паливо. Держгазнагляд таким органом назвати важко. Мабуть, і через непродуману структуру, за якої інспектори працюють не в кожній області, а в міжобласних центрах. Навряд чи доцільно заощаджувати на утриманні апарату і втрачати мільйони на безгосподарському витрачанні газу.

Микола АРСЕНТЬЄВ, доктор історичних наук, Павло ІВАНОВ, журналіст.

Закарпатська область.

Міністр освіти Петро ТАЛАНЧУК:

«БУДЬМО МУДРИМИ!»

ЗНАЮ, скільки проблем з освітянського життя як особистого, так і загального характеру хвилюють сьогодні педагогів, батьків, школярів. Про це можна судити з реакції аудиторій, перед якими мені доводиться виступати, з численних листів, що надходять у міністерство, до засобів масової інформації. І ми раді, що наші зусилля знаходять відгук серед людей. Це означає: Міністерство освіти працює.

Багатьох наших опонентів часом лякають слова «національна освіта». Звичайно, куди простіше (а, можливо, просто бездумніше) сприймалося поняття «радянська освіта», — закладена в ньому інформація спиралася не на особистість, не на одиницю людського життя, а на «народні маси». Намагання зробити з особистості, з окремо взятої людини «гвинтик» для безвідмовного функціонування тоталітарної машини не вдалося. Хоча й ціною мільйонів людських жертв.

Гнобитель вмирає духовно раніше, ніж пригноблений. Цю незаперечну істину довела вся історія людства. Якими б тяжкими не були наші визвольні змагання, але ми жили. Союз з Московським царством, а пізніше з Росією на багато століть відкинув Україну в пустелю невідомих народів. Підручник географії для 6-го класу, виданий в колишньому Союзі і затверджений Міністерством освіти Російської Федерації, й сьогодні до «великих народів», з більш як 50-мільйонним населенням, відносить росіян, китайців, японців, гіндустанців та ін. Але ніяк не українців. Ось так навчали наших дітей, і нас самих. Так званий «Союз нерушимый республик свободных» ковтав не те що особистості, а цілі народи. Тому не треба жахатися реалії «національної освіти». В ній не криється виганий колишнім режимом якийсь там смисл «виокремленості» чи «відокремленості» одного народу від іншого, в ньому — природне прагнення відчути себе не камуфляжем, а живим деревом з корінням і кроною. Зрештою, хто може і має право визначати: «великий» народ чи «малий», оперуючи його кількістю! Кожен народ, хай він налічує, як кримські караїми, всього кільканадцять сімей, великий. Ось тому національне підгрунтя освіти має перш за все базуватися не на кількісному, а на якісному його розумінні, тобто на загальнолюдських цінностях. На осягненні і осмисленні, що таке добро, зло, рабство, свобода...

З короткочасної історії нашої державності ми можемо стверджувати, що загальнолюдські цінності не були прерогативою так званих «великих» народів за класифікацією радянської освіти і що Україна, наприклад, з давніх-давен висувала зі своїх рядів достойних, високоосвічених керівників, таких як Мазепа, Петлюра, Грушевський, Винниченко... Вони знали кілька мов, були різнобічно обдарованими не лише як політичні та громадські діячі, а й просто як інтелігенти. Для прикладу, скажу, що цар Олексій Федорович до смерті замість підпису ставив «хрестик»...

(Закінчення на 6-й стор.).

РЕЗУЛЬТАТИ ПОІМЕННОГО ГОЛОСУВАННЯ

з окремих питань на пленарному засіданні Верховної Ради України 27 серпня 1993 року

Про прийняття за основу проекту постанови «Про призначення дострокових виборів народних депутатів України». (Питання № 8).

Про прийняття за основу проекту постанови «Про постанову Верховної Ради України від 17 червня 1993 року «Про проведення всеукраїнського референдуму про довір'я (недовір'я) Президенту, Верховній Раді України» (внесений Президією Верховної Ради України з доповненням Президента України). (Питання № 17).

Про проект постанови «Про постанову Верховної Ради України від 17 червня 1993 року «Про проведення всеукраїнського референдуму про довір'я (недовір'я) Президенту, Верховній Раді України» (внесений Президією Верховної Ради України з доповненням Президента України) в цілому. (Питання N 19).

Депутат	Окр.	№ 8	№ 17	№ 19
Алтунян Г.О.	370	за	за	утр
Андрощук В.О.	219	пр	не гол	пр
Аптер Я.М.	246	пр	пр	пр
Асеєв Г.С.	440	пр	за	пр
Бабенко С.Г.	170	пр	за	не гол
Багров М.В.	255	—	—	—
Базілянський Л.Л.	61	—	—	—
Баландюк М.С.	84	за	за	не гол
Бандурка О.М.	388	за	за	за
Баталов В.Г.	338	за	за	за
Батіг М.І.	270	за	за	за
Бедь В.В.	176	—	—	—
Бичков В.В.	401	не гол	за	за
Боделан Р.Б.	311	—	за	за
Бойко К.В.	416	пр	не гол	не гол
Бойко І.В.	431	утр	за	за
Бондаренко А.Д.	351	—	—	—
Бондаренко В.О.	377	—	—	—
Бондарчук А.І.	44	за	не гол	не гол
Борейко М.С.	161	—	—	—
Бортник В.Ф.	411	пр	за	за
Будько В.С.	163	утр	за	за
Бурего М.С.	142	пр	—	—
Бідений В.К.	432	утр	за	за
Білий Л.С.	193	за	за	за
Білоусенко О.Ф.	188	за	за	за
Ванеєв Г.І.	238	пр	не гол	не гол
Васильєва Г.І.	208	не гол	—	за
Веретенніков В.О.	79	за	утр	не гол
Влох О.Г.	258	за	за	за
Волощук М.Ю.	175	пр	не гол	не гол
Воробйов О.М.	343	за	—	—
Віцяк П.І.	45	утр	за	за
Гавриленко М.М.	63	—	—	—
Гайовий В.М.	166	пр	пр	пр
Галас І.І.	171	—	—	—
Ганжа М.О.	391	—	—	—
Герц І.І.	173	—	—	—
Глуховський А.Я.	410	не гол	за	за
Голобородько О.М.	378	пр	за	за
Головач В.М.	60	—	—	—
Головко Ю.П.	96	пр	не гол	утр
Гопей І.О.	326	пр	за	за
Горинь Б.М.	272	за	за	за
Горохівський Л.Т.	356	за	не гол	за
Грабін В.В.	344	пр	не гол	за
Гринчук І.А.	35	за	за	за
Гринів Є.А.	271	за	за	за
Грицай І.Т.	290	пр	за	за
Грищенко І.М.	350	пр	за	за
Гуменюк М.В.	363	за	за	за
Даниленко В.М.	385	пр	за	за
Дашивець Г.А.	152	пр	пр	пр
Деркач І.С.	266	за	за	за
Дмитришин Я.І.	40	за	не гол	за
Дмитрієв Є.І.	435	пр	за	за
Дорофеєв В.М.	56	за	за	за
Дорчинець Д.Ф.	177	пр	не гол	не гол
Дробінський В.Г.	420	пр	за	за
Дубенков Г.О.	33	утр	за	не гол
Дубров Л.В.	85	пр	не гол	не гол
Дума З.Є.	202	за	за	за
Дупляк М.С.	159	пр	за	за
Дідоренко Е.О.	49	утр	за	за
Єщенко В.М.	217	—	—	—
Ємельянов О.С.	417	не гол	за	за
Єльченко Ю.М.	424	пр	за	не гол
Желіба В.І.	233	—	—	—
Жуков В.Р.	131	пр	пр	пр
Загородній Г.Д.	422	не гол	за	за
Зайко Я.Я.	153	за	за	за
Заєць О.С.	429	пр	за	за
Збітнєв Ю.І.	4	за	за	не гол
Зінченко А.Л.	24	за	за	за
Івасюк В.П.	9	за	не гол	пр
Істратенко М.В.	86	не гол	не гол	не гол
Іоффе Ю.Я.	55	—	—	—
Калинець І.О.	274	за	за	за
Карасик В.М.	384	пр	за	за
Касьяненко А.І.	393	пр	за	за
Квасов В.І.	51	—	—	—
Кендзьор Я.М.	278	за	за	за
Коваленко М.М.	215	—	—	—
Козаренко В.І.	54	пр	пр	пр
Колеснік С.В.	143	за	за	за
Колісниченко М.П.	252	не гол	не гол	не гол
Кондряков О.М.	239	пр	пр	пр
Коржик В.І.	386	пр	за	за
Корнієнко Л.Я.	381	не гол	за	за
Короленко Є.С.	181	—	—	—
Костицький В.В.	196	за	не гол	утр
Крсів М.В.	277	за	за	за
Криволап В.І.	419	за	не гол	пр
Крупа Л.М.	362	за	за	за
Кузьменко М.І.	253	не гол	пр	пр
Курашик В.В.	245	не гол	за	не гол
Кучма Л.Д.	81	за	не гол	не гол
Куянов В.В.	445	—	—	—
Кіпаріс Ф.С.	317	пр	за	за
Левченко Г.П.	371	не гол	за	за
Лисенко А.О.	439	утр	за	за
Лобенко А.О.	302	пр	пр	пр
Лубківський Р.М.	281	—	—	—
Ляхов І.А.	67	пр	—	за
Лісовенко В.Т.	448	утр	за	за
Мазур Ю.М.	295	—	—	—
Макаренко С.М.	134	не гол	за	за
Марков Б.І.	395	за	не гол	не гол
Мартиненко В.П.	319	пр	за	за
Мартинчук В.Й.	214	не гол	не гол	не гол
Марченко І.Д.	117	пр	за	не гол
Маслюк Г.Є.	115	за	за	за
Матвєєв В.Й.	285	пр	пр	пр
Матійко А.С.	243	не гол	за	за
Маякін В.А.	126	пр	—	—
Мельник А.М.	97	пр	утр	—
Мельник М.Є.	37	за	за	за
Меньшов В.О.	104	—	—	—
Мисник П.О.	446	—	за	за
Мовчан П.М.	2	за	за	за
Мороз О.В.	283	пр	за	за
Московка В.М.	365	за	за	пр
Мотюк М.П.	364	за	пр	пр
Нагулко Т.Д.	407	за	не гол	не гол
Негода В.Ф.	95	пр	не гол	утр
Нечипоренко О.Л.	220	—	—	—
Новіков В.Я.	141	—	—	—
Ніколаєнко І.А.	222	—	—	—
Олійник Б.І.	191	утр	за	за
Омельченко М.Г.	102	пр	пр	—
Остапенко О.Ф.	57	утр	—	утр
Остроущенко С.В.	298	—	—	—
Павличко Д.В.	358	за	за	за
Павлюк С.П.	280	за	за	за
Панасовський О.Г.	121	пр	пр	пр
Панченко В.Є.	225	—	—	—
Пасічник І.Д.	428	не гол	за	за
Перепадін О.І.	251	—	—	—
Петренко М.Я.	324	пр	пр	пр
Петін В.М.	400	—	—	—
Пилипенко В.В.	306	пр	не гол	пр
Пинзеник В.М.	262	за	утр	утр
Пискуновський К.В.	39	за	за	за
Плющ І.С.	221	не гол	за	за
Подчос Г.С.	32	утр	за	за
Поперняк А.Н.	412	не гол	за	за
Попов М.М.	73	пр	не гол	за
Поровський М.І.	340	не гол	за	за
Потебенько М.О.	291	—	—	—
Приходько В.А.	447	утр	за	за
Продан К.К.	106	—	—	—
Пулінець П.М.	397	—	—	—
Пучко О.О.	390	пр	за	за
Пшеничников А.Є.	244	не гол	за	за
Під'яблонський М.І.	136	пр	пр	пр
Рапій Р.К.	346	пр	за	за
Рева В.М.	249	—	—	—
Резнік Б.Я.	301	—	—	—
Рибін О.М.	151	пр	не гол	пр
Романчук В.М.	178	—	—	—
Романюк В.С.	267	за	за	за
Рудік В.Н.	165	утр	не гол	утр
Рябоконь О.Г.	218	—	—	—
Саввін О.М.	25	—	—	—
Савченко А.П.	286	не гол	за	пр
Сальніченко В.М.	62	—	—	—
Сватков Л.Б.	323	за	за	за
Севастьянов В.І.	241	за	не гол	не гол
Сербін Ю.С.	348	за	не гол	не гол
Ситник В.П.	329	—	за	за
Скорик Л.П.	1	за	за	за
Следнєв В.П.	108	—	—	—
Сметанін В.І.	80	—	—	—
Соболєв С.В.	184	за	пр	пр
Спис М.М.	250	пр	за	за
Старіченко О.Г.	124	пр	пр	пр
Стецьків Т.С.	275	за	за	за
Стрельников В.К.	392	—	—	—
Стус В.І.	433	пр	за	пр
Сухий В.В.	103	не гол	за	за
Сівкова Л.М.	123	пр	не гол	не гол
Сінько В.Д.	216	пр	пр	пр
Танюк Л.С.	3	за	—	не гол
Терехов В.П.	242	—	—	—
Тимчук С.А.	405	пр	за	за
Ткач П.І.	31	пр	за	за
Толстоухов А.В.	148	пр	за	за
Топалов В.А.	122	пр	пр	пр
Тризна О.А.	383	пр	за	за
Усатенко В.І.	389	за	за	за
Фесун Н.А.	413	пр	за	за
Фоменко Г.П.	65	пр	—	—
Хижняк В.М.	34	пр	утр	не гол
Хмара С.І.	261	за	пр	—
Ходоровський Г.І.	430	—	—	—
Хоменко М.Г.	345	пр	за	за
Хотлубей Ю.Ю.	135	за	пр	пр
Цеков С.П.	248	пр	не гол	не гол
Чародеєв О.В.	116	—	—	—
Чепурний А.Г.	380	пр	за	за
Череп В.І.	349	утр	за	за
Чернявський О.П.	352	не гол	не гол	не гол
Чорновіл В.М.	264	за	не гол	не гол
Чулаков Є.Р.	100	пр	—	—
Чураков В.М.	145	пр	пр	—
Шаповал В.Н.	427	пр	за	за
Швайка М.А.	273	за	за	за
Швець В.Р.	223	—	—	—
Шевченко В.І.	133	—	—	—
Шевченко О.Є.	5	за	—	за
Шершун М.Х.	339	за	за	за
Шинкарук В.М.	289	пр	за	за
Шкарбан М.І.	327	не гол	за	за
Шовкошитний В.Ф.	20	за	за	за
Щербина В.О.	375	за	за	за
Яворівський В.О.	229	за	за	за
Яковишин Л.Г.	444	—	пр	пр
Яришев М.М.	70	пр	не гол	за
Ясинський В.В.	140	пр	за	пр
Яценко В.М.	157	—	—	—
Ананьєв В.І.	354	—	—	—
Андріяка О.О.	212	не гол	за	не гол
Архіпова Г.Г.	406	пр	за	за
Бабанський Ю.В.	48	пр	не гол	не гол
Бабій Д.В.	434	пр	за	за
Бадов В.Ф.	92	пр	не гол	утр
Байрака М.М.	89	—	—	—
Бандура А.І.	138	—	—	—
Барабаш О.Л.	87	за	за	не гол
Батюшко С.В.	374	пр	за	за
Башкіров М.В.	292	пр	пр	пр
Берднікoв О.Я.	284	пр	за	не гол
Богатирьова Р.В.	127	—	—	—
Бойко Б.Ф.	361	за	пр	за
Бойко І.Г.	192	пр	пр	за
Бокша І.І.	402	пр	за	за
Бондаренко В.М.	328	—	—	—
Бондаренко В.С.	66	—	—	—
Бондарєв В.П.	164	пр	не гол	—
Борзих О.І.	53	пр	за	за
Борщенко І.О.	27	не гол	за	за
Буляндa О.О.	137	пр	пр	пр
Бутенко А.І.	310	пр	не гол	пр
Білий В.П.	334	утр	за	за
Білоблоцький М.П.	421	пр	за	за
Валеня І.Ю.	372	за	за	за
Васильєв В.І.	129	утр	за	не гол
Васін Є.М.	316	—	—	—
Виноградський М.П.	282	пр	не гол	не гол
Волковецький С.В.	200	за	за	не гол
Воробйов О.К.	194	—	—	—
Воєвода М.Т.	418	пр	за	за
Габор І.М.	174	—	—	—
Гаврилов А.В.	256	пр	пр	пр
Гайсінський Ю.О.	373	за	за	за
Гальцев П.С.	303	не гол	за	за
Герасименко С.Д.	149	пр	пр	пр
Гетьман В.П.	425	—	—	—
Гнаткевич Ю.В.	8	за	утр	не гол
Головатий С.П.	18	за	не гол	пр
Головенко М.Я.	296	за	не гол	не гол
Голубець М.А.	198	за	за	за
Гордієнко А.Л.	379	пр	за	за
Горинь М.М.	260	за	за	за
Горін Е.О.	293	пр	утр	за
Гребенченко Л.Г.	118	—	—	—
Гриньов В.Б.	369	—	—	—
Гринів І.О.	276	за	за	за
Гришко М.В.	442	пр	за	за
Гудима О.В.	41	за	не гол	за
Гусев В.І.	113	утр	утр	утр
Данчевський В.Я.	168	—	—	—
Демидов Г.В.	254	—	—	—
Дзюба М.Г.	11	за	за	за
Дмитрук Л.М.	426	пр	за	за
Дорогунцов С.І.	299	пр	за	за
Дорошенко І.К.	109	пр	не гол	пр
Драч І.Ф.	259	за	за	за
Дронь А.А.	449	—	—	—
Дубовський А.І.	183	пр	пр	пр
Дудченко В.І.	307	за	за	за
Дунтау О.М.	304	пр	за	не гол
Дурдинець В.В.	230	за	за	за
Єршов А.В.	341	—	—	—
Євтухов В.І.	94	—	—	—
Ємець О.І.	21	—	—	—
Єліашевіч І. В.	167	—	—	—
Жук В. В.	436	пр	за	за
Завадська К. П.	359	за	за	за
Задорожний Б. В.	139	—	—	—
Захарук Д. В.	205	—	за	за
Заєць І. О.	17	за	не гол	не гол
Звягільський Ю. Л.	112	за	не гол	—
Ізмалков В. М.	185	пр	пр	пр
Ігнатенко В.В.	231	пр	за	за
Іваничук Р. І.	265	за	за	за
Казак Л. В.	257	не гол	за	не гол
Каменчук С. О.	335	пр	пр	за
Карпенко В. О.	14	за	не гол	не гол
Качура Б.В.	382	пр	за	за
Кельман Д.І.	172	—	—	—
Кислий П. С.	15	за	за	за
Ковінько А. І.	331	пр	пр	пр
Козярський Б. І.	268	за	не гол	за
Колінець В. В.	355	за	за	за
Кондратьєв Я. Ю.	12	не гол	за	за
Корж А. В.	76	пр	пр	пр
Корнєєв А. В.	110	пр	не гол	пр
Коробко М. І.	93	за	пр	не гол
Костенко Ю. І.	22	за	за	за
Костюк О.В.	337	за	за	за
Коцюба О.П.	16	—	—	—
Крижанівський В.П.	10	—	—	—
Крючков В.Д.	232	—	—	—
Куніцин С.В.	247	не гол	за	утр
Куцай І.Л.	213	—	—	—
Кушнарьов Є.П.	376	за	за	за
Ківшик П.А.	325	пр	за	за
Лебедик П.В.	396	—	—	—
Леміш В. П.	46	—	—	—
Лобач В. І.	59	—	—	—
Локтєв С.В.	120	пр	пр	пр
Любенчук М.І.	414	за	за	за
Ляшко В.І.	125	пр	за	за
Ліщина Б.М.	64	—	—	—
Макар І.І.	279	за	за	за
Макеєнко В.В.	209	—	—	—
Мармазов Є.В.	235	пр	не гол	не гол
Мартинов А.Ф.	147	пр	за	за
Марченко В.Р.	347	пр	пр	пр
Маслов М.І.	28	пр	за	за
Масол В.А.	450	утр	за	за
Матвієнко А.С.	30	за	за	за
Мацялко М.В.	360	за	за	за
Медведєв В.Г.	99	—	—	—
Мельник Б.П.	314	пр	не гол	утр
Мельничук В.Г.	155	за	за	за
Мещеряков В.Ф.	366	пр	за	за
Михайлюк В.П.	211	—	—	—
Мокін Б.І.	23	за	за	за
Мороз О.О.	224	не гол	не гол	не гол
Мостиський А.Б.	42	за	за	за
Мусієнко І.М.	234	пр	пр	пр
Науменко М.В.	404	пр	за	за
Некрасов В.П.	237	пр	пр	пр
Новицький Є.А.	204	за	за	—
Носов В.В.	318	за	за	за
Ніколенко А.М.	189	утр	за	за
Олійник Б.С.	26	пр	за	за
Осадчук П.І.	207	за	за	за
Островський З.В.	146	пр	—	—
Павленко Ф.О.	228	за	за	за
Павлов В.О.	77	пр	пр	—
ПавліченкоВ.К.	240	—	—	—
Панасюк Ф.Т.	162	—	—	—
Парасунько М.В.	47	—	—	—
Пауль В.Й.	144	пр	пр	пр
Петренко В.О.	195	пр	пр	пр
Петров В.М.	322	за	за	за
Печеров А.В.	309	—	—	—
Пилипчук В.М.	333	за	за	за
Пиріг Л.А.	203	за	за	за
Плосконос І.М.	353	—	—	—
Поворозник В.В.	409	пр	за	за
Полях В.І.	423	утр	за	за
Попик І.В.	36	не гол	за	за
Порада О.М.	182	пр	пр	пр
Портной В.С.	441	—	—	—
Правденко С.М.	83	за	за	за
Причкін О.О.	190	пр	пр	пр
Протасов В.І.	74	—	—	—
Пустовойтенко В.П.	78	пр	не гол	не гол
Пушик С.Г.	199	за	за	за
Півень М.І.	132	пр	пр	не гол
Піскун О.І.	342	за	не гол	не гол
Ребрик Б.В.	206	за	за	за
Ревенко М.М.	437	пр	за	за
Рибальченко А.А.	305	за	за	за
Романов Ю.С.	294	утр	за	утр
Романюк В.С.	415	пр	за	за
Руденко В.М.	336	не гол	за	за
Рябоконь В.П.	29	пр	за	за
Рябченко М.А.	90	не гол	за	—
Савельєв О.Е.	313	—	—	—
Савчук А.Я.	38	за	за	за
Сацький В.А.	180	пр	за	не гол
Свідерський Ф.Ф.	43	за	за	за
Семенець С.В.	443	—	—	—
Серебрянников Ю.П.	111	утр	за	за
Сичов В.О.	187	пр	за	за
Слободенюк В.М.	98	за	за	за
Слесаренко В.М.	179	за	за	за
Снігірьов М.М.	312	—	—	—
Спаський О.М.	150	за	за	за
Стадниченко В.Я.	315	за	за	за
Степенко В.І.	330	за	за	за
Стешенко О.М.	71	пр	—	—
Ступніков Ю.І.	236	пр	пр	пр
Сугоняко О.А.	154	не гол	—	—
Сухоруков А.О.	367	—	—	за
Сівцов М.П.	105	—	—	—
Табурянський Л.І.	82	—	—	—
Тарасенко О.Г.	227	—	—	—
Теряник В.І.	58	за	не гол	не гол
Тихонов В.М.	52	пр	—	—
Ткачук А.Ф.	403	за	за	не гол
Толубко В.Б.	287	не гол	—	—
Тризна В.С.	114	пр	пр	пр
Уманець Ю.І.	394	пр	за	за
Федоров В.Г.	158	—	—	—
Фокін В.П.	6	—	—	—
Філенко В.П.	387	за	пр	пр
Хилюк О.О.	156	пр	пр	пр
Хмельнюк В.Я.	300	пр	—	за
Хоменко В.М.	210	—	—	—
Хомич Д.М.	91	пр	—	—
Хунов А.І.	130	пр	—	—
Церт М.П.	69	—	—	—
Чебан О.О.	288	—	—	—
Червоній В.М.	332	за	за	за
Черненко В.Г.	119	не гол	за	за
Чобіт Д.В.	269	за	за	за
Чорнокур В.Р.	88	пр	за	не гол
Чумак А.С.	399	пр	за	за
Чучук М.Є.	197	за	не гол	не гол
Шариков Б.І.	398	пр	за	за
Шведенко М.М.	72	пр	—	—
Шевченко В.П.	186	за	за	за
Шевченко О.Т.	357	пр	за	за
Шепа В.В.	169	—	—	—
Шеховцов О.Д.	128	—	—	—
Шишкін В.І.	226	—	—	—
Шлемко В.Т.	201	за	не гол	не гол
Шульга М.О.	68	пр	за	за
Юхновський І.Р.	263	за	за	за
Ягоферов А.М.	50	пр	—	—
Янушевич С.А.	160	пр	утр	пр
Ярчук М.М.	408	пр	за	за
Яхеєва Т.М.	438	—	—	—
Яцуба В.Г.	75	пр	—	—

В голосуванні питання 8 взяли участь 334 депутати. «ЗА» — 124, «ПРОТИ» — 152, «УТРИМАЛОСЬ»— 22, НЕ ГОЛОСУВАЛО — 36. Рішення НЕ ПРИЙНЯТО

У голосуванні питання 17 взяли участь 318 депутатів. «ЗА» — 208, «ПРОТИ» — 48, «УТРИМАЛОСЬ» — 8, НЕ ГОЛОСУВАЛО 54. Рішення НЕ ПРИЙНЯТО

У голосуванні питання 19 взяли участь 316 депутатів. «ЗА» — 197, «ПРОТИ» — 54, «УТРИМАЛОСЬ» — 12, НЕ ГОЛОСУВАЛО 53. Рішення НЕ ПРИЙНЯТО

Проектом Президії Верховної Ради України передбачалося:

1) Призупинити дію постанови Верховної Ради України від 17 червня про проведення всеукраїнського референдуму щодо довір'я і недовір'я Президенту і Верховній Раді України.

2) Розпочати пленарні засідання восьмої сесії Верховної Ради України із розгляду проекту нової Конституції України. Питання державного устрою України та форми державного правління винести на всеукраїнський референдум.

3) Доручити постійним комісіям Верховної Ради України з питань законодавства і законності та у питаннях діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування подати на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до статті 79 Конституції України, передбачивши строк повноважень Рад народних депутатів всіх рівнів, включаючи Верховну Раду України цього скликання, чотири роки.

Пропозиція Президента України полягала в тому, щоб скоротити строк повноважень Президента України також до чотирьох років.

Фестивалі

«Оберіг-93» буде у Луцьку

Всеукраїнський фестиваль співаної поезії та авторської пісні «Оберіг» став для Волині і традиційним святом, і візитною карткою обласного центру. З 21 по 24 жовтня 1993 року Луцьк вп'яте стане своєрідною пісенною Меккою, куди з'їдуться відомі і маловідомі барди з усієї України, які продовжують славні традиції лірників та кобзарів.

Як проходитиме фестиваль, що буде в ньому нового, розповідають незмінний його директор та художній керівник Олексій Левченко і головний художник Микола Кумановський.

Олексій Левченко:

— Розроблена і створена нова творча концепція щодо проведення фестивалю. До 40 чоловік зменшилася кількість його учасників. Але на пісенне свято можуть приїжджати всі, хто бажає взяти в ньому участь. Запрошуються лауреати минулих «Оберігів». Під час концертних програм передбачено творчі лабораторії, на яких йтиме кваліфікована оцінка того чи іншого виконавця, його пісні. Хочемо, щоб «Оберіг-93» якісно відрізнявся від попередніх. Ми відходимо від чисто патріотичного пісенного спрямування. Маємо надію, що почуємо співану поезію, в якій переважатимуть глибокі поетично-філософські мотиви. Серед учасників свята будуть гості з близького і далекого зарубіжжя.

Микола Кумановський, який є автором проекту «Лабіринт»:

— Сучасну пісенну поезію слід розглядати з різних точок зору. Проект «Лабіринт», який ми вперше пропонуємо учасникам фестивалю, дає можливість оцінити співака з точки зору герметичності тексту, звуку і простору, в якому відбувається дія. Тому на свято запрошуються письменники, художники, скульптори зі своїми творами. А також — мистецтвознавці, філософи і політологи. Вже дали свою згоду приїхати на фестиваль творчі працівники з Польщі, Чехії, Словаччини, Швеції, Білорусі та інших країн. Підсумком проекту «Лабіринт» стане наукова конференція з герматизму, на якій співана поезія розглядатиметься поряд з іншими видами людської творчості.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Подробиці

Фейєрверки святкові і несвяткові

На Донеччині широко відзначено День шахтаря. В самому Донецьку, нарешті, відкрито тролейбусний маршрут, що з'єднав центр з окраїнами. В багатьох містах Донбасу цього дня гірники справили новосілля.

На жаль, не обійшлося без біди: при посадці в Донецькому аеропорту розбився літак АН-26, що йшов рейсом Хмельницький—Самара. Капітан корабля у важкому стані, інших льотчиків травмовано. Відомо, що рейс був комерційним, переправлялася продукція військово-промислового комплексу. Яка саме — з'ясує комісія. Нині аеропорт вже працює.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Коротко

З профтехучилища — у гувернантки

У Новокаховському профтехучилищі почали готувати... гувернанток. В умовах гострої конкурсної боротьби набрано дві групи учениць. Дівчата навчатимуться 3 роки, освоюватимуть педагогіку, і кулінарію, і медицину, вчитимуться співати, танцювати, майстерно розповідати казки. Міська служба зайнятості сьогодні не обіцяє роботу випускницям. Але, як вважають організатори нових груп, поки юні новокаховчанки здобуватимуть фах, багатих сімей ставатиме все більше. І домашні вихователі зможуть вирішити проблему працевлаштування.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

Кримінальна хроніка

Знову в дощ без парасольки?

За перше півріччя 1993 року в Україні зареєстровано 255,6 тис. злочинів, що на 8,4 відсотка більше, ніж торік. Найвищими темпами злочинність зростає у Чернівецькій (+ 20,1 відсотка), Дніпропетровській (+ 19,8), Донецькій (+ 19,5), Сумській (+ 19,3), Тернопільській (+ 7,2) областях,у Севастополі (+ 16,7), на об'єктах Львівської залізниці. Майже 80 відсотків злочинів скоєно у містах і 40 — в обласних центрах. За півріччя скоєно понад 2 тис. зумисних убивств (+ 16,9 відсотка) та 4,2 тис. тяжких тілесних ушкоджень (+8,5). Як відзначає МВС, в основі загострення обстановки лежать криза споживчого ринку, спад виробництва, шалене зростання цін. Саме дії корисливо-насильницької спрямованості склали у першому півріччі майже 60 відсотків приросту злочинності. Серед них крадіжки з магазинів, баз і складів зросли проти минулого року на 24,3 відсотка, квартирні — на 25,5, розбої і пограбування — на 9,5. Майже 24 тис. злочинів виявлено у сфері економіки. У тому числі 831 факт хабарництва, 3 тис. випадків спекуляції, 3,2 тис. порушень правил торгівлі. Спільно з податковою інспекцією перевірено роботу 47 тис. малих підприємств і кооперативів. В діяльності 35 тис. МП виявлено порушення податкового законодавства. З порушників стягнуто до державного бюджету понад 77 млрд. карбованців.

Залишається на низькому рівні фінансове та матеріально-технічне забезпечення органів внутрішніх справ. Тільки у цьому році на їхнє утримання не вистачає понад 384 млрд. карбованців.

Сергій ВЛАД.

Продиктовано в номер

Партії пропонують скликати КЗ

Вісім партій — Українська республіканська, Демократична, Конституційно-демократична, Ліберально-демократична, Національно-консервативна, Соціал-демократична, «зелених» і демократичного відродження — виступили зі спільною заявою-ініціативою про скликання Конституційних (Установчих) зборів. Цей новий орган і має, на думку партій, прийняти нову Конституцію України. Щоб скликати збори, партії запропонували винести на всеукраїнський референдум Акт про обрання КЗ. Окрім Основного Закону згідно з Актом, збори повинні прийняти три конституційні закони про регламентацію роботи влад, закон про виборчу систему, обрати Конституційний Суд, призначити дату виборів до нового парламенту. Ініціювати вибори до КЗ, на думку партій, має своїм указом Президент, а проводитися вони повинні в багатомандатних округах за пропорційною системою. Членами КЗ не можуть бути представники нинішньої влади всіх рівнів, вони не повинні балотуватися до нового парламенту. Діяти КЗ повинні не більше 6 місяців.

Прикордонників готуватимуть в Ізмаїлі

Як стало відомо з достовірних джерел, керівництво прикордонних військ України відмовилось від платного навчання спеціалістів рядового складу у спеціалізованому навчальному загоні міста (Росія). Підготовку національних прикордонників тепер організовано у навчальному центрі міста Ізмаїла.

Експрес-інформація

Найперше — економічні інтереси

Найближчим часом Казахстан може вийти з рублевої зони, таку заяву зробив Президент Назарбаєв на зустрічі з робітниками «Актюбінськсільмашу». Зокрема, він зазначив, що бажає виконати домовленість з Росією про єдиний рублевий простір. Але поки вирішують умови надання республіці кредитів, ще не відомо, чи задовольнятимуть вони Казахстан. Як висловився Н. Назарбаєв, фінанси — це економіка, тому республіка має бути готова до виходу з рублевої зони. Президент запевнив робітників, що населення не постраждає від обміну грошей.

Місію доброї волі продовжено

На один день продовжено переговори в Кабулі між Президентом Афганістану Б. Раббані і главою парламенту Таджикистану Е. Рахмоновим. Про хід переговорів поки нічого не відомо. Але візит Е. Рахмонова було представлено як місію доброї волі, яка мала на меті розв'язати проблеми спільного кордону і зміцнити дружні стосунки між двома державами.

90 відсотків азербайджанців

узяли участь в референдумі щодо довіри Президентові А. Ельчибею. Сам Президент участі в голосуванні не брав, вважаючи його незаконним. Офіційні особи в Баку вважають, що референдум консолідує суспільство і покінчить з двовладдям. Г. Алієв, який виконує обов'язки глави держави, підкреслив: якщо більшість громадян висловить недовіру Президентові, будуть проведені нові вибори.

За повідомленнями наших кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Таджикистанський калейдоскоп

Терористів судитимуть. Але не всіх

У колегії з кримінальних справ Верховного Суду Республіки Таджикистан почався розгляд справ про вбивство генерального прокурора республіки Х.Нуруллаєва, відомого захисника прав і свобод громадян. Він був по-звірячому вбитий на одній з вулиць Душанбе рік тому. За скоєний терористичний акт перед судом постануть М.Давлетбек та Н.Рахімбек. На превеликий жаль, головним винуватцям, зокрема керівникам Демократичної партії та Ісламської партії Відродження, які перебувають зараз в Афганістані, поки що вдається уникнути правосуддя.

Спікер очолить ідеологів

Відніні питаннями ідеології в республіці займатиметься спеціально створена комісія на чолі з Головою Верховної Ради Таджикистану Емомалі Рахмоновим. У складі цієї комісії — відомі вчені, політологи, державні діячі. До речі, в засобах масової інформації республіки оприлюднено контактний телефон, за яким громадяни Таджикистану, які бажають подати свої пропозиції з питань ідеології, можуть звертатися в будь-який час.

Ірина ГУСЕЙНОВА.

Душанбе.

Гіркий хліб чужини

Цей знімок зроблено на півночі Афганістану в наметовому містечку Сохікор. Тут проживають таджицькі біженці. Рятуючись від кривавих сутичок у себе на батьківщині, перші поселенці з'явились у цьому таборі в грудні минулого року. Зараз в Сохікорі мешкає близько 24 тисяч біженців. За цей час від хвороб померло понад 800 поселенців. Через нестабільну ситуацію в Афганістані гуманітарна допомога у табір надходить дуже рідко. Каравани з продуктами і медикаментами стають здобиччю озброєних розбійників, які не визнають жодну з політичних партій країни. І все ж біженці не поспішають повертатися на батьківщину, сподіваючись пересидіти на чужині лихі часи.

На знімку: біженці в очікуванні гарячого хліба...

Офіційно

Житимемо у заповідниках?

Івано-Франківська обласна Рада народних депутатів прийняла рішення, згідно з яким на карті Івано-Франківщини з'явилось 73 нових пам'ятки природи місцевого значення і 19 заповідних урочищ. Заказником місцевого значення оголошено, зокрема, мальовничу гірську річку Свіча з притокою Мізунькою. Взято під охорону унікальний природний комплекс каньйону ріки Дністер у Тлумацькому районі, збільшено площі ряду вже діючих заказників.

У цілому ж на території області нині функціонує 470 заповідних територій, загальною площею 96 тисяч гектарів.

Василь САМАРІВ.

Івано-Франківська область.

Неприйнятним

визнав мусульманський парламент Боснії мирний план врегулювання конфлікту в Югославії. Зокрема, парламентарії зажадали гарантій, що союз трьох держав, передбачений планом, функціонуватиме як єдина держава. Хорвати також висловилися за зміни у плані. Тільки боснійські серби ухвалили проект створення етнічних держав у запропонованому вигляді. Сторони продовжують переговори у Женеві.

Проблеми

Без посередника не обійтися

Міцним горішком для литовської дипломатії стали переговори з Росією. Засоби масової інформації, політологи порізному коментують перебіг цих переговорів, звинувачуючи у невдачах то свого Президента, то незговірливих росіян. І все ж, чому переговори зайшли в глухий кут? Каменем спотикання, вочевидь, стали висунуті литовською стороною вимоги відшкодувати матеріальні збитки, завдані Радянською Армією за 50 років її перебування в Литві. Росія, яка постійно підкреслює свою правонаступність від колишнього СРСР, незважаючи на це, не має наміру завдавати на себе тягар відповідальності за політику сталінізму. Результатом взаємної недомовленості й стало призупинення виведення російських військ з Литви.

Невдачі в російсько-литовських переговорах сприяли різкій активізації опозиції, яку очолює експглава держави В.Ландсбергіс. З ініціативи Саюдіса 22 серпня у Вільнюсі відбувся багатотисячний мітинг, на якому немало гострих слів було висловлено на адресу Президента республіки А.Бразаускаса та його оточення. Глава Литви, виступаючи того самого дня по Литовському телебаченню, постарався заспокоїти громадськість, закликав не піддаватися на провокації, аби не погіршувати й так напружені стосунки з Росією. Він, зокрема, запевнив, що зробить все можливе, щоб зрушити переговори з мертвої точки й домогтися підписання договору найближчим часом. Вихід з тупикової ситуації А.Бразаускас бачить в участі третьої сторони в литовсько-російських переговорах. Питання про те, яку саме міжнародну організацію попросити здійснити посередництво, на думку Президента, може бути розглянуте на зустрічі глав трьох держав Балтії — Литви, Латвії, Естонії.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

БУДЬМО МУДРИМИ!

(Закінчення. Початок на 3-й стор.)

Не «блистали» розумом і чимало керівників Жовтневої революції, не кажучи вже про деяких їхніх наступників.

Отже, національна освіта — не самоціль, а необхідність. Це не обмеження, як дехто думає. Навпаки: вихід у широкий світ, в якому нація, кожен народ може і має право жити достойно і вільно. Розуміння всього цього і потрібно вносити в дитячі та юнацькі душі, вносити і розвивати розумно, на високому духовному рівні. Цим покликане опікуватися все наше суспільство: вчителі і батьки, державні і громадські діячі, інженерна думка і сценічне слово, пензель художника і різець скульптора, пісня і театральне дійство... Треба, щоби всі — від робітника і селянина до керівників найвищого рангу — нарешті пройнялися єдиним розумінням: якими ми виховаємо наших дітей, чого їх навчимо, якими вони будуть фахівцями і людьми — таким і буде наше майбутнє. Треба пройнятися простою істиною: кожна копійка, вкладена в освіту, повертається великими здобутками — матеріальними і моральними.

Не помилюсь, якщо скажу, що в такі тяжкі часи, як нині, наша держава взяла правильний старт: майже 11 відсотків коштів від валового національного продукту виділяється на потреби освітянської галузі. Це немало, враховуючи драматичне економічне становище України. Але, на жаль, і небагато, оскільки їх вистачає, в основному, лише на зарплату викладачам, вчителям, стипендію студентам. Навчально-матеріальна база галузі залишається майже без підтримки. Спадщина, що дісталася нам, і яка, в основному, трималася латанням дірок, тепер розповзається як пріла солома. Близько 30 відсотків шкіл розміщені в нетипових приміщеннях; 3,6 відсотка не мають інженерного обладнання, водопроводу, каналізації, центрального опалення. Майже половина шкіл потребує капітального ремонту і реконструкції. Студенти денної форми навчання забезпечені навчальними площами на 73 відсотки, а окремих вищих навчальних закладів лише на 45—50. Потребують заміни навчальне та наукове обладнання. Гостро стоять матеріальні та житлові проблеми сімейних студентів і викладачів. Критичний стан студентських гуртожитків, установ громадського харчування, медичного забезпечення, організації відпочинку та спортивних розваг.

У більш вигідному становищі перебувають професійно-технічні училища. Але і там немало проблем. Останнім часом обсяги будівництва об'єктів освіти (сюди входять і дитячі заклади) щорічно скорочуються. Не буду знову наводити сумні цифри, скажу лише, що для проведення капітального ремонту об'єктів освіти в І півріччі виділено 5,4 мільярда карбованців, на липень-серпень — 4,9 мільярда. Але неодноразове підвищення цін збільшує і витрати. Отож, названих мільярдів вкрай недостатньо, бо їх повсякчас підточує інфляція. Тому міністерство рекомендує до початку осінньо-зимового періоду зосередити зусилля на ремонті тепломереж, водопостачання, систем опалення, котелень, студентських гуртожитків тощо. Треба з цього складного становища виходити по-господарськи.

Тепер стосовно підручників. Скажу відразу: трагедії з виданням і забезпеченням немає. Було, звичайно, чимало клопотів, пов'язаних з нестачею паперу, але ми знайшли вихід, залучивши до співпраці малі підприємства «Світ», «Генеза» та ін. Результати такі: для 1—4 класів із запланованих 51 назви видано 28, для 5—11 — з 49—38. У цьому навчальному році діти перших класів одержать п'ять букварів. Вони створені за різними підходами у вивченні рідної мови. Завершено також процес заміни старих підручників на оригінальні в російськомовних початкових класах. Віднині ці та підручники для 5—11 класів російськомовних шкіл створюватимуться в Україні. Крім того, з метою оновлення змісту освіти міністерство організовує широке експериментальне випробування 30 назв навчальної літератури майже в усіх областях. Видається також серія «Шкільна бібліотека». В цьому році заплановано видрукувати 38 назв. Отож, забезпечення підручниками, враховуючи видання попередніх років, що зберігаються в бібліотечних фондах, задовільне. Інша справа, що не всі вони відповідають належним вимогам. Про деякі «перлини» я вже згадував, навівши, як приклад, географію для 6-го класу.

Щодо літератури для вищої школи. Там процес іде дещо повільніше. Читачі «Голосу України», певно, чули про нашу програму «Трансформація гуманітарної освіти в Україні». Вона передбачає створення комплексу навчальних підручників, посібників, хрестоматій, довідників, словників та ін. літератури як для загальноосвітньої, так і вищої школи. Все це відбуватиметься на конкурсній основі. Критерієм якості нових підручників буде новий підхід у викладанні знань для нового покоління учнів і студентів.

Не обійду увагою ще одну, досить болючу в розумінні моралі проблему. Йдеться про корупцію. Кажуть, мовляв, зараз вона процвітає у вищій школі, як ніколи. А за часів Союзу не процвітала? Процвітала, та ще й як, тільки інформація про неї була для «службового користування». Це — болячка не тільки нашої держави, а, мабуть, всієї людської спільноти. Інша справа, що в розвинених, демократично стійких країнах з цим злом борються жорсткі закони. Ми, на жаль, ще не маємо надійної міцної системи оборони. Тому, гадаю, треба боротися поки що кожному самотужки.

Цього року міністерство запровадило нову систему складання випускних (у школах) і вступних (у вищих навчальних закладах) іспитів. Вона базується на тестуванні — формі, яка виправдала себе в багатьох країнах світу. Це був експеримент, бо в ньому взяли участь лише педагогічні, вищі військові навчальні заклади та «добровольці». Але він довів, що має право на життя, оскільки контроль рівня знань було поставлено на цивілізовану основу. До наступного року міністерство розробляє нові програми вступу, які майже повністю виключатимуть суб'єктивний, нечесний підхід до оцінювання знань абітурієнтів.

Ще одна болюча проблема — соціальний захист педагогів. Міністерство освіти не стоїть осторонь цієї проблеми. Введення тарифної системи оплати праці — важливий і своєчасний крок у цьому напрямку. Думаю, і не останній.

Що ще додати? Всім зараз важко. Пора, в яку живемо, нерідко нагадує мені чергу, де час від часу хтось хоче просунутися вперед, мотивуючи це тим, що, мовляв, відходить поїзд чи відлітає літак... А йому у відповідь: «У всіх відходить поїзд...» Ось так і в освітянській сфері. А якщо серйозно, то ми всі свідомі того, наскільки нелегкий тягар беруть на себе навчителі: не тільки матеріальний, а й морально-психологічний. Адже вони ведуть розмову з Майбутнім нашої держави. Отже, і внутрішній стан: настрій, самопочуття — мають відповідати цій високій місії. **Тому хочу від щирого серця побажати моїм колегам добра, справедливості, любові у їхніх душах. Адже від того, скільки таких понять, що символізують загальнолюдські цінності, переллється від них у дитячі та юнацькі серця, залежить і внутрішній комфорт самого вчителя, викладача, основою якого є духовна стійкість. Тож будьмо мудрими і далекоглядними в цей непростий для нас час. Час випробування на міцність не лише людини, а й нашої державності.**

Це ж не школа...

Зустрітися з директором Української національної гімназії, що у Ватутінському районі, Віктором Ісламовичем Сафіуліним напередодні навчального року виявилося справою нелегкою. Хоч і розпочинає педагогічний колектив гімназії свій другий навчальний рік, невирішених проблем ще багато. Тому й розписана у директора кожна хвилина. Лише у передсвятковий день вдалося «вирвати» у нього кілька хвилин для інтерв'ю.

— Вікторе Ісламовичу, ваша гімназія одна на новий великий район Києва. Як виникла ідея її створення, як вона народжувалася?

— Почнемо з того, що ідея сама по собі не нова. До того ж у Києві це не перша і водночас перша гімназія.

— Як це розуміти?

— Раніше за нашу виникли гімназії в інших районах столиці. Але створювалися вони на базі загальноосвітніх шкіл з тим самим контингентом учнів і вчителів. Наша гімназія — принципово новий навчальний заклад, у становленні якого велику роль відіграла завідувачка відділом освіти Ватутінської держрайадміністрації Ольга Іванівна Зайченко. З її допомогою проведено конкурс щодо принципів роботи гімназії, аналіз документації у Міносвіти.

Коли мене після конкурсу призначили директором, було оголошено конкурс і для викладачів, а дітей набирали після проведення тестування. Скажу, що відбір був суворим, бо лише 60 відсотків з бажаючих здобули право викладати у гімназії.

— Викладачів, мабуть, приваблювала і зарплата, бо вона, напевно, більша, ніж у школах.

— Ні, це не головна причина. Вчитель у нас може розкрити педагогічні здібності, а потім побачити й плоди своєї праці. Ось, що приваблює викладачів. Недаремно наших педагогів вже добре знають у Києві, у республіці. Скажімо, Олена Юріївна Король та Валентина Іванівна Гатальська створили оригінальний підручник для початкової школи, а Галина Кононівна Дмитренко, Валентина Степанівна Вознюк, Тетяна Олексіївна Столярська, Валентина Миколаївна Юрик, Галина Іванівна Красикова розробили авторські методики викладання предметів.

Щодо зарплати, то вона лише на 1,06 відсотка вища, ніж у загальноосвітніх школах. Але й вимоги до викладачів у нас набагато вищі.

— Радянська методика викладання і виховання намагалася нівелювати з дитинства людину, зробити з неї гвинтик, якому не слід висовуватись і самостійно мислити. Чи важко учням і вчителям позбутися старого синдрому?

— А ви знаєте, у нас нове покоління і викладає, і навчається. Ми прагнемо добити наголос на вихованні людяності і гуманізму у дітей. Народна культура, етика, естетика, етнографія, духовність — ось що прагнемо прищеплювати учням. Для педагогів і для мене немає більшої похвали, коли діти вдома кажуть батькам: «Та це ж не школа!» Бо ніхто їх не лає даремно, не осмикує під час перерв, не принижує їхню людську гідність...

— Невже така обстановка в гімназії?

— Так. Ми не тільки намагаємося створювати нову технологію навчання, а й розкріпачуємо думку учнів, політ їх фантазії на уроках-іграх, уроках-конференціях, під час диспутів, семінарів, колоквіумів. Мій заступник Людмила Іванівна Кандиба на якісно новий ступінь піднесла позакласну роботу. Нещодавно Наталія Іванівна Бойко, заступник з наукової роботи, на міжнародному симпозіумі освітян, який проходив у Японії, доповідала про наші пошуки, що викликало інтерес у багатьох зарубіжних колег. Радує, що наші учні не пасуть задніх на районних, міських, республіканських олімпіадах. Група дітей цього року побувала у Техаському університеті, де пройшли тестування. Так от, американці дали високу оцінку їхнім знанням та інтелекту. Це дає підстави для висновку: ми на правильному шляху.

— Вікторе Ісламовичу, але без оснащення кабінетів, матеріально-технічної бази важко досягти світового рівня навчання.

— Це для всіх освітян надзвичайно велика проблема. І з того, що ми задумали, ще не все вдалося зробити. Гімназія взагалі вселилася у це приміщення лише після особистого втручання Івана Степановича Плюща, «Київміськбуд-4» за чотири місяці добудував і здав гімназію. А вже батьки учнів і шефи з підприємства «РосьСОТ», де генеральним директором Валерій Володимирович Родін, допомогли обладнати навчальні кабінети. За що я всім щиро дякую.

— Ваша гімназія чи не єдина у Києві, яка має початкову школу. Батьки із задоволенням ведуть туди дітей, хоча і навантаження на дитину там більші. Чи не обтяжливі початкові класи для гімназії?

— Моя думка: у гімназії має бути початкова ланка, бо саме там формується психіка дитини, розкриваються її здібності. І добре, що у Міносвіти Григорій Григорович Науменко зрозумів і підтримав мене. Потім нам, педагогам, до 10-го класу легше вивчати здібності учня, визначити його хист і порадити, де йому далі вчитися. З 10-го класу ми вже вводимо профілювання у навчанні за такими напрямами: гуманітарно-педагогічний, математично-педагогічний, економічний. Ось тоді і почнеться поглиблене профільне навчання. До речі, у нас є угоди про взаємне співробітництво з вищими навчальними закладами Києва, які допомагають учням поглиблювати знання з обраного профілю: готуватися до вступу в університет чи інститут. Було б добре, якби на нашу роботу звернули увагу колеги з Києво-Могилянської академії, педагогічного інституту іноземних мов.

— Ваша заповітна мрія?

— Щоб рівень нашої освіти відповідав світовим стандартам, щоб діти після закінчення гімназії могли вчитися у будь-якому університеті Європи та Америки. Повірте, наші діти і викладачі на це здатні, бо український народ талановитий.

— Які проблеми турбують напередодні нового навчального року?

— Здоров'я дітей. Вимоги до них високі, але після Чорнобиля здоров'я багатьох підірвалося. Нам треба розпочати на базі гімназії будівництво спортивно-оздоровчого комплексу. Почнемо з плавального басейну, який, до речі, мав будуватися разом із навчальним корпусом. Але тоді не вистачило коштів. Нам конче потрібне обладнання для стоматологічного кабінету. Але сучасне, на яке теж немає грошей. Тому шукаю спонсорів. Хочемо відкрити й автошколу, є й інші задуми...

— Вікторе Ісламовичу, кілька слів про себе.

— Я з освітянського середовища, бо у мене і батьки, і дружина, і її батьки — вчителі. Виріс я на Херсонщині. До речі, мій батько почесний житель Нововоронцовки, яку він визволяв. А мати з давнього козацького роду. Закінчив я Київський педагогічний інститут імені Драгоманова, вчителював. Відмінник народної освіти України. На керівних посадах — близько десяти років. Виховую дочку і сина. От і все, якщо коротко.

Інтерв'ю взяв Олександр БІЛИК.

Срочно позвоните

√ черный перец

√ какао-порошок

√ соки

(044) 276-5391

ПЕЖО – ДОСВІД ДОРІГ УСЬОГО СВІТУ!

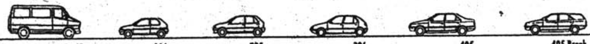
Багаторазові переможці ралі «ПАРИЖ-ДАКАР» автомобілі «ПЕЖО» довели свою міцність, надійність та економічність, і свій престиж повсюди – від пісків Сахари до автострад Америки.

Автомобілі «ПЕЖО» від офіційного імпортера «ІЛТА Київ» – це гарантія та фірмовий сервіс.

Двигун – дизельний чи бензиновий, додаткове обладнання, колір – на Ваш вибір.

ПРОДАЖ: Київ-10, вул. Січневого повстання, 11-А
тел. (044) 290-40-33, 290-42-48
Львів (0322) 72-26-34, 72-59-28
Донецьк (0622) 55-30-94, 99-85-06

СЕРВІС: Київ, Залізничне шосе, 25
тел. (044) 268-40-01

PEUGEOT

Ilta KIEV OFFICIAL IMPORTER

Ліквідаційна комісія, створена відповідно до ухвали Арбітражного суду Донецької області (справа № 312—10 п/д від 15.04.93 р.), повідомляє про ліквідацію приватного підприємства «Навчальний центр з підготовки менеджерів» (343213, Україна, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, 2). Термін заявлення претензій— ...и місяці з моменту опублі-...вання цього оголошення.

Місце роботи ліквідаційної комісії: 343222, м. Слов'янськ Донецької області, пл. Жовтневої революції, 2 (каб. № 2, II поверх, тел. 3-34-04, 2-13-75).

hp HEWLETT PACKARD Authorized Dealer

КОМПЬЮТЕРЫ И ПЕРИФЕРИЯ

17% скидка
2 недели предоплата

Компания MBS MALTE
Украина, г.Харьков, ул.Шатилова Дача, д.4, (1 этаж, в помещении "ВНИИгидропривод", вход около магазина "Весна")
телефон (0572) 40-65-00, 45-83-80

ДЕСМОКОЛЛ 400
БАИПРЕН 330

виробництва Німеччини

Тел. (044) 216-53-18

Тел./факс: (044) 216-89-25.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕАЛІЗУЄ
за безготівковим розрахунком:
1. Газопальниковий пристрій УГОП-НП-9 (автоматика).
2. Крани газові ДУ-15 ДУ-20.

Можливий бартер на с/г продукцію.

Тел. (044) 225-01-13.

НА ЗАВДАННЯ МІНБУДАРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ

НВО «Будівничий» м. Дніпропетровська розповсюджує кошторисні норми (СНУ) і одиничні розцінки України (ЕРУ).

Формує замовлення на норми (НМО) і розцінки (РМО) на монтаж устаткування.

Тел. (0562) 44-17-77, з 10.00 до 12.00.

РАМ –

офіційний дистриб'ютер фірми (Канада) пропонує
меблі для офісів та банків,
а також зацікавлений у створенні ділерської мережі
в Україні та в СНД.

З пропозиціями звертатися на адресу:
Україна, Київ-33, а/с 654.
Тел. 419-33-70, 417-36-96.
Факс: (044) 417-30-80.

Фірма зацікавлена в організації СП із зарубіжним партнером. Є приміщення для офісу, магазин (200 кв. метрів) і складські приміщення (400 кв. метрів).

Розглянемо пропозиції.

Тел. у Києві: 550-70-42 553-07-31.

«77×77»
МИНИ-МАГАЗИН, НО МАКСИМУМ УСЛУГ

Золото, бриллианты, кожаная мебель, плитка облицовочная, станки для изготовления сетки «Рабица», сетка «Рабица», фильтры для скважин, ворота, калитки, решетки, секции изгороди, электроды.

Адрес: Киев, ул. Горького, 48 (ст. метро «Республиканский стадион»).

Телефоны: 220-46-12, 220-14-34, 227-21-42.

НАДЕЖНОСТЬ И КАЧЕСТВО

Рабочие станции i486DX2/66, Hauppauge™ 4860™
Сетевые комплексы на базе Novell NetWare™ v.4.0, 3.11
Многотерминальные системы на базе ОС SCO Open Desktop™ 2.0 (UNIX)
Системы автоматизированного проектирования, планшетные и рулонные плоттеры
Профессиональные издательские системы: сканеры HP ScanJet IIc, HP ScanJet IIp
принтеры формата A3, A4, мониторы 17" 19", русскоязычная версия Aldus PageMaker™ v.4.0

КОМПЬЮТЕРНЫЕ СИСТЕМЫ ДЛЯ ВАШИХ ЗАДАЧ

wescom

310046, Харьков, ул.Пожарского 2/10
Тел.(0572) 94-76-01, 94-15-42, 93-40-75
Факс (0572) 94-35-73, 94-16-58

ДВА ГОДА ПОЛНОЙ ГАРАНТИИ, ДОСТАВКА И УСТАНОВКА!

КамАЗ, КрАЗ, ЗІЛ, УРАЛ, ГАЗ, УАЗ, ТАТРА, ІКАРУС та ІФА ніколи не зійдуть з дистанції, якщо про них піклується

ESP
Kiev

Все, що потрібно для ваших авто, в найкоротші строки за ВКВ та українські карбованці.

ESP—KIEV — «Східні послуги та товари».

ESP—KIEV — це ESP—KIEV!

Телефон/факс: (044) 295-85-25.

ХУТІР МАРИНКА

Соціальний зріз

За розпорядженням представника Президента у Ковельському районі Георгія Остап'юка розроблено і здійснюють програму електрифікації хутірських господарств. З 19 хуторів у районі три вже електрифіковано. З них — хутір Маринка, що за сім кілометрів від найближчого населеного пункту.

Довго їдемо лісом. Обминаємо низини, що вимокли від дощів, меліоративні канави, наповнені водою. А в цей час Георгій Тодорович розповідає, що на хуторі Маринка живуть люди виняткової працьовитості. Одна сім'я Зінчуків чого варта.

Ліс опинився позаду, перед очима постав невеличкий хутірець. Корівник, чотири будівлі різного господарського призначення, дві хатини з невеликими віконцями. Довкола них ростуть дуби, сосни, берези... А на галявинах колоситься жито, цвіте картопля, буяє городина. Нам назустріч біжать пси...

— Не бійтеся, вони добрих людей не кусають, — почувся чоловічий голос.

Біля стіжка сіна стояв середнього віку чоловік. Познайомилися. Господар хутора — Володимир Васильович Зінчук. На лаві і коло хати сиділи люди з кошиками, наповненими білими грибами. Місця навколо Маринки багаті на гриби та ягоди. А до Зінчуків люди заходять відпочити, попити з криниці студеної води, поговорити, повідати новини. Зінчукам цікаво це чути. Бо на хуторі ніколи не було радіо, телевізора, не приходили сюди і газети... Два місяці тому сюди вперше провели електрику. А живуть люди тут з давніх-давен. І завжди тяжко працювали. Часто їх переслідували, зневажали, виселяли з рідного місця, живцем палили... А вони живуть.

Ганна Григорівна, яка народилася на цьому хуторі, добре пам'ятає свого діда Матвія. Він тут господарював, тримав багато худоби. У війну його разом з дружиною та іншими рідними спалили в стодолі фашисти. Хтось доніс, що нібито вони допомагають партизанам.

— Але в ті роки ніхто не відав, хто до нас уночі приходив. Одні забрали в нас корову, інші — кількох свиней, — пригадує Ганна Григорівна. — Багато людей тоді по лісах із зброєю ходило, всі хотіли їсти... А ми ніколи не цікавилися політикою, завжди доглядали худобу. І тепер це робимо...

Можна тільки по-доброму подивуватися і порадіти, як двоє немолодих уже людей з власної волі працюють на цьому хуторі. Та ще й як працюють! Сьогодні в їхньому господарстві — 50 голів великої рогатої худоби, 40 овець, 3 свиноматки, 18 поросят, 6 індиків, 50 гусей, 100 курей, двоє коней... І всій цій живності дають раду дві пари рук. Щоправда, іноді, в найбільш напружені періоди, до батьків на допомогу приїжджають дочки Марія та Галина, син Василь, які живуть у селах, де є школа, електрика, радіо і телевізор. Сім'я Зінчуків майже щороку здає державі 10-12 бичків вагою не менше як по шість центнерів. Менших тут і не вміють вирощувати.

На наше прохання Володимир Васильович відчинив двері корівника, звідки почали виходити бички. Тварини-красені. Рідко коли мені доводилося бачити в господарствах Волині таких вгодованих, гладких тварин. Милувався ними і господар. А вирощують на хуторі отаких бичків без усяких знань зоотехнічної науки. Ці люди вивели власну м'ясну породу. Вони не знають, що то таке «підвищення продуктивності тваринного стада» чи як обладнувати корівники для сухостійних і розтелених корів. У Володимира Васильовича і Ганни Григорівни — власна наука, що йде від природи, від діда-прадіда. Добре воно так чи, може, ні, але тримають худобу різного віку в одному приміщенні. Тут вона вільно розгулює. І навколо приміщень, де утримується худоба, на великій площі — загорожа. Тут вигулюють телиць, корів, свиней та овець. А через рік-два на цих площах садять картоплю, сіють зернові. Гною земля вже не потребує, а врожаї — високі.

На цьому хуторі за багато літ виробили свою методику господарювання. Теперішні господарі не дуже охоче розповідають, як це їм вдається. З тривогою зустрічають невідомих людей, які дедалі частіше сюди навідуються. Не дуже Зінчуки бажають сторонньої допомоги. Ці люди звикли все робити самі. І вози роблять, і сани майструють, кожухи шиють, вміють доглядати бджіл, самі себе лікують...

На перший погляд, на цьому лісовому обійсті ніби й немає порядку. Справді, приміщення старенькі, худоба тулиться по різних закутках. А на деревах — дбайливо прикріплені шпаківні. На зрізаній верхівці старого дуба — лелече гніздо з трьома малими лелеченятами. У якійсь природній святковості стоять копиці сіна. А скільки тепла та гордості — нам того не зрозуміти — побачив я в очах Ганни Григорівни, коли вона вивела на прогулянку білого бика вагою десь за шість центнерів.

— Бичків білої масті любив мій батько Григорій Матвійович, — говорила жінка, погладжуючи міцне тіло тварини. — Тато були добрим господарем, жили спокійно. Коли організували колгоспи, декотрим не сподобалася їхня любов до тварин. Нас оголосили куркулями. Батька судили, на 10 років заслали до Сибіру. Будівлі й хату розібрали, худобу забрали до колгоспу, а маму і семеро дітей пустили по світу. Мама по правду їздила до Києва, була на прийомі в Ковпака. Їй сказали, якщо будеш тут ходити, то й тебе з дітьми вишлемо до Сибіру. Але з хутора ми нікуди не пішли. Разом з мамою відбудували хатину, клуні... Коли із Сибіру повернувся батько — стало легше. Та й діти вже підросли. З часом всі порозліталися. Померли батько й мати, а я залишилася тут. А як провели електрику, то син виявив бажання будуватися на хуторі. Хочу, щоб він став добрим фермером, придбав собі техніку, бо на самі руки — то дуже тяжко. Знаєте, часто лягаю спати, то навіть не роздягаюся. А коли погляну на свої корови, вівці та свині — молодою почуваюся. Жити ще б та жити...

Сім'я Зінчуків не вважає себе за фермерів. Та хіба річ у назві? Подружжя, крім худоби і птиці, має понад 50 гектарів землі, яку вміло обробляє. І за всі роки Зінчуки нічого ні в кого не просили. Живуть тихо, спокійно, як на хуторі. За тих кілька годин, проведених у Маринці, склалося враження, що цього хутора ще не торкнулася цивілізація. А може, це і добре? Бо живуть люди у злагоді з природою. Тож тільки подумати: як попри всілякі негаразди, біди і знущання укоренився тут їхній рід? Їх зігріває батьківська земля.

Я чув, як Георгій Остап'юк обіцяв Ганні Григорівні, що підведе сюди телефон, радіо, посприяє, щоб був у них трактор. І жінка дякувала. Але при цьому казала, що це потрібно не так для них, як для сина, який хоче тут будуватися. Про майбутнє дітей своїх думала мати.

Не міг я повернутися додому, не поцікавившись, чому цей хутір називається Маринка? Ганна Григорівна пояснила:

— Маринкою звали мою матір. Вона по війні відроджувала господарство, ото люди так і охрестили хутір.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Коли матеріал готувався до друку, редакції стало відомо, що Г. Остап'юк трагічно загинув.

«КРИЧУЩА» НЕГОСТИННІСТЬ...

Чемпіонат країни з футболу. Вища ліга. 4 тур

«Шахтар» — «Кривбас». 1:0. Суддя Лемех (Львів). 5000 глядачів. Гол: Біличенко (77). На 16-й хвилині Кривченко («Шахтар») не реалізував пенальті.

«Чорноморець» — «Торпедо». 1:0. Авдиш (Сімферополь). 3000. Гол: Гусейнов (77).

«Нива» Тр. — «Нива» Вц. 3:0. Звягінцев (Одеса). 7000. Голи: Тарнавський (54, з пенальті), Корпонай (80), Біскуп (83).

«Таврія» — «Зоря-МАЛС». 3:1. П'яних (Донецьк). 1700. Голи: Куденок (21), Волков (26, з пенальті), Шейхаметов (86) — у господарів; Махошин (70) — у гостей.

«Кремінь» — «Волинь». 1:0. Головко (Дніпропетровськ). 6000. Гол: Лукаш (76).

«Карпати» — «Буковина» 1:0. Безуглий (Луцьк). 3000. Гол: Покладок (75). На 66-й хвилині Плотко («Карпати») не реалізував пенальті.

«Металург» — «Верес». 1:0. Панчик (Сімферополь). 3000. Гол: Вараксін (51).

«Металіст» — «Динамо». 1:2. Хіблін (Хмельницький). 8000. Голи: Шевченко (60) — у господарів; Призетко (61), Ребров (89) — у гостей.

«Дніпро» — «Темп». 1:0. Татулян (Київ). 3000. Гол: Коновалов (66).

	В	Н	П	М	О
Динамо	4	0	0	10-4	8
Чорноморець	3	1	0	7-2	7
Шахтар	3	1	0	6-1	7
Таврія	2	1	1	7-4	5
Нива Тр.	2	1	1	6-3	5
Верес	2	1	1	4-2	5
Зоря-МАЛС	2	0	2	5-8	4
Металіст	1	2	1	4-4	4
Карпати	1	2	1	3-3	4
Кривбас	1	1	2	3-2	3
Дніпро	1	1	2	5-6	3
Волинь	1	1	2	2-3	3
Буковина	1	1	2	2-4	3
Кремінь	1	1	2	1-3	3
Темп	0	3	1	2-3	3
Металург	1	0	3	1-7	2
Торпедо	0	2	2	0-2	2
Нива Вц.	0	1	3	1-8	1

Список бомбардирів очолює Тімерлан Гусейнов («Чорноморець») — 4 м'ячі. У Віктора Леоненка («Динамо») та Ігоря Яворського («Верес») — по 3.

Може, якби Леоненко вийшов на поле стадіону в Харкові, то не дозволив би Гусейнову стати одноосібним лідером серед снайперів. Але цього разу Михайло Фоменко залишив у запасі свого найрезультативнішого форварда, як і воротаря Ігоря Кутепова. Хоча і без цих футболістів «Динамо» здобуло свою чергову перемогу. До речі, прийшла вона до лідера тоді, коли мало вже хто вірив у неї. Можна лише поспівчувати харківському воротареві Сергієві Долганському. За хвилину до фінального свистка м'яч, «прострілений» Ребровим, «гулькнув» між ніг голкіпера і опинився у воротах. Трагедія та й годі. Але віддамо належне гостям. Вони більше заслужили на перемогу, ніж господарі.

А загалом господарі в цьому турі виявили «кричущу негостинність». Окрім харків'ян решта усі здобули перемоги. Хоча шість матчів завершилися зі скромним результатом — 1:0.

У таборі лідерів змін не сталося. А от у групі, яка супроводжує їх, певна передислокація спостерігається. Упевнені перемоги «Таврії» й тернопільців дозволили цим колективам впритул наблизитися до чільної трійки.

У турі арбітри призначили чотири пенальті. Два з них виявилися нереалізованими. Серед тих, хто «відзначився», — гравець львівських «Карпат» Ігор Плотко. Він має подякувати своєму товаришеві по команді Юрієві Покладку, який усе ж забив гол, що приніс львів'янам першу перемогу в чемпіонаті. Тепер ми всі разом уболіватимемо завтра за «Карпати», які в Дубліні проводять матч-відповідь попереднього етапу розиграшу Кубка кубків проти «Шелбурна». Нехай же їм щастить!..

Першість країни. Друга ліга. 3 тур. «Бажановець» — «Гірник» — 2:1. «Динамо» — «Чорноморець-2» — 2:0, «Вагонобудівник» — «Таврія» — 0:3, «Шахтар» — «Меліоратор» — 0:0, «Металург» — «Титан» — 0:0, «Явір» — «Чайка» — 1:0, «Нафтохімік» — «Войковець» — 1:2, «Рось» — «Дружба» — 0:0, «Дністер» — «Газовик» — 0:0, «Зірка» — «Галичина» — 2:0.

Першість країни. Перехідна ліга. 3 тур. ФК «Львів» — ЦСК ЗСУ — 1:0, «Авангард» — «Бескид-Тім» — 2:1, «Хутровик» — «Фетровик» — 2:0, «Промінь» — «Оскол» — 6:1, «Медик» — «Прометей» — 0:1, «Торпедо» — «Сіріус» — 0:3, «Віктор» — «Електрон» — 2:0, «Сурож» — «Нива» — 1:1, «Фрунзенець» — «Гарт» — 1:0.

Петро ОБОЛОНЧУК.

І «Сталь» не витримала...

Першість України. Перша ліга. Четвертий тур: «Приладист» — «Динамо-2» — 1:0. Гол: Окунєв (62). **«Закарпаття» — «Дніпро» — 2:0.** Голи: Гунцей (20), Баран (49). **«Скала» — «Хімік» (Сєверодонецьк) — 4:[illegible]** Голи: Данів (37), Редушко (45), Ковалюк (54), Закотюк (65) — у господарів, Гайдук (56), Бабенко (82) — у гостей. **«Прикарпаття» — «Сталь» — 7:1.** Голи: Турянський (15,55), Юрченко (27, 73), Григорчук (34, 79, 89) — у господарів, Можаєв (67) — у гостей. **«Артанія» — «Нафтовик» — 0:0,** СК «Одеса» — «Автомобіліст-СБТС» — 1:0. Гол: Петрик (30, з пенальті). **«Металург» — «Норд-АМ-Поділля» — 2:1.** Голи: Чопик (25), Коваленко (60) — у господарів, Гаврилюк (8) — у гостей. **«Евіс» — «Кристал» — 1:0.** Гол: С. Бугай (33). **«Хімік» (Житомир) — «Ворскла» —** 1:0. Гол: Ісаков (12). **«Десна» — «Поліграфтехніка» — 2:0.** Голи: Кривенок (56), Кулик (77).

Звичайно, увагу привертав м[illegible] «Сталі», яка несподівано для всіх опинилася на чолі турнірної таблиці, з «Прикарпаттям». Іванофранківці буквально змели лідера з п'єдесталу. Цього разу хет-трік зробив форвард «Прикарпаття» Григорчук, який зі своїм одноклубником Турянським очолює змагання бомбардирів ліги. Вони провели по шість м'ячів.

Перші перемоги здобули «Скала» і «Десна». І не над слабкими суперниками. Взагалі у цій першості, на думку фахівців, розгорнеться запекла боротьба за дві путівки до вищої ліги. Адже явних лідерів, якими раніше були «Нива» і «Темп», тепер немає, бо 7-9 команд мають рівний добір гравців. Визначальним фактором буде не вміння перебігати суперника, а обіграти тактично, завдяки швидкості. А це вже передбачає видовищність. Недаремно на стадіони, де грають команди першої ліги, став повертатися глядач.

Турнірну таблицю першості після четвертого туру очолив миколаївський «Евіс» — 7 очок. По 6 очок мають «Прикарпаття» і «Сталь». У «Дніпра», «Закарпаття», «Металурга» — по 5 очок.

Матчі п'ятого туру відбудуться 4 вересня.

Дмитро КОМАРЕНКО.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311163.

1, 4, 5 і 8 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».